

Національний університет «Одеська юридична академія»
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

3 липня – 13 серпня 2023 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

УДК 378:005.6"313"(062.552)

А 43

Організаційний комітет:

Дикий Олег Вікторович – кандидат юридичних наук, доцент, декан факультету кібербезпеки та інформаційних технологій Національного університету «Одеська юридична академія», експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;

Горбаченко Станіслав Анатолійович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри кібербезпеки Національного університету «Одеська юридична академія», експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;

Трофименко Олена Григорівна – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій Національного університету «Одеська юридична академія», експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти в сучасних умовах : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 липня – 13 серпня 2023 року. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 264 с.

ISBN 978-617-554-161-6

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти в сучасних умовах» (3 липня – 13 серпня 2023 року).

УДК 378:005.6"313"(062.552)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

© Центр українсько-європейського
наукового співробітництва, 2023

ISBN 978-617-554-161-6

ЗМІСТ

The advance higher education as the quality assurance body for higher education in the UK Belmaz Ya. M.	9
Особливості навчального процесу в підготовці лікарів-хірургів Бондарєва О. О., Бондарєв Р. В.	12
Деякі аспекти реформування юридичної освіти в Україні Борденюк В. І.	14
The Istanbul Convention in the aspect of European integration of Ukraine Buriak K. M.	19
Some aspects of teaching English for future profession Varieshkina N. V.	21
Монетарні чинники в економічному відновленні України: виклики та рішення Варцаба В. І.	25
Принцип керованої суб'єктності в контексті організації навчання психології у вищій Велитченко Л. К.	28
Візуалізація інформації в навчальному процесі в Науково-дослідному інституті публічного права Гаруст Ю. В., Верхотурова-Коновалова М. А.	32
Електронна освіта в сучасних умовах: переваги та недоліки Дахова І. І.	35
Фундаментальність, трансдисциплінарність, мультидисциплінарність, ноонауковість як традиційні й ноонапрями в юридичній вищій освіті Демидова Л. М.	38
Упровадження інновацій у навчальні програми та методики Дмитрієва О. І.	42
Кримінально-правова оцінка плагіату в Україні: сучасний стан і перспективи Дудоров О. О.	45
Особливості формування компетенцій з оцінювання потенціалу економічного розвитку підприємств Ємельянов О. Ю., Юрків Р. Р.	50
Сучасні тенденції в підготовці перекладачів Єрмоменко С. В.	54

Цифрові трансформації в юридичній освіті: підвищення ефективності контролю якості	
Кубасенко А. В.	99
Технічне рішення щодо анкетування випускників освітніх програм та їхніх безпосередніх керівників (представників замовника) у контексті внутрішнього забезпечення якості вищих військових навчальних закладів і закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання	
Купрієнко Д. А.	102
Інноваційна культура як чинник інноваційного розвитку освіти в Україні	
Куркова К. М.	106
Reflection on ensuring quality education	
Lapina Yu. I.	109
«Підприємницький університет»: розвиток ініціативи в контексті сучасних викликів	
Левковець О. М.	111
Вплив війни на розроблення навчально-методичних матеріалів у галузі публічного права: ключові змістові акценти	
Летнянчин Л. І.	115
Актуальні питання підготовки правників у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання в умовах воєнного стану	
Лукашенко А. А.	117
Необхідність інклюзії осіб з інвалідністю у вищих навчальних закладах у контексті архетипіки соціальної діяльності	
Макарова А. О.	121
Мовно-комунікативні знання як необхідний компонент у системі освіти сучасного юриста	
Малінська Г. Д.	126
Дотримання академічної доброчесності як засада забезпечення якості вищої освіти в Україні	
Маріц Д. О.	128
Концепт «інтерфілологія» як новітня дослідницька програма та методика викладання	
Маценка С. П.	131
Проблеми конкурентоспроможності освітньої програми	
Меженська О. В.	135
Деякі аспекти забезпечення якості вищої освіти в умовах воєнного стану: сучасні виклики (на прикладі Черкаського державного технологічного університету)	
Миколенко В. А.	138

ІННОВАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Куркова К. М.

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач відділу науково-правових експертиз
та законопроектних робіт
Науково-дослідний інститут публічного права
м. Київ, Україна*

Національною доктриною освіти [1] визначено, що в Україні повинні забезпечуватися прискорений, випереджальний інноваційний розвиток освіти, а також створюватися умови для розвитку, самоствердження та самореалізації особистості протягом життя. Пріоритетним напрямом державної політики щодо розвитку освіти згідно з Доктриною зокрема визначено запровадження освітніх інновацій. Згідно з ч. 1 ст. 5 Закону України «Про освіту» [2] освіта є державним пріоритетом, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток суспільства.

Експерти зі Світового банку та ОЕСР говорять про те, що пандемія спричинила початок глобальної освітньої кризи. При цьому лише 19% країн мають реальні плани з відновлення освітніх втрат. Світовий банк ще минулого року озвучив: вплив ковіду на освітню систему спричинив збитки на суму 17 трлн доларів для світової економіки [3]. В Україні ж ситуація ускладнюється в десятки разів у зв'язку з масштабною агресією росії проти України.

В аспекті наведеного важливим питанням постає розвиток інноваційної культури в суспільстві. Світовий досвід свідчить про наявність прямої взаємозалежності між розвитком інноваційної культури та загальним добробутом суспільства. Для того, щоб досягти високого рівня інноваційної культури, який корелюється з позитивними змінами у суспільстві, необхідним є системний та продуманий управлінсько-правовий підхід для перетворення цього феномену в упорядкований процес з визначеними ціннісними орієнтирами, правилами поведінки та взаємодії, організованою структурою відносин та відповідальністю учасників.

У широкому сенсі під інноваційною культурою як соціальним феноменом науковці розуміють здатність і готовність суспільства до інновацій у всіх сферах своєї життєдіяльності – в управлінні, освіті, виробництві, законодавстві і т.д. Інноваційна культура означає наявність в суспільстві стійкої традиції сприймати нове, а також

здатності і готовності комплексно його використовувати з метою подальшого розвитку та вдосконалення. Інноваційна культура включає сміливість йти на обґрунтований ризик, толерантне ставлення до різних думок, ідей, заохочення інновацій, децентралізацію, відкритість до інновацій, інноваційний і креативний клімат, орієнтацію на продуктивність, особисті досягнення [4, с. 23].

На думку О. Поповича «формування такого рівня інноваційної культури, який був би адекватним викликам часу, має розпочинатися з освітньої сфери, де доцільно було б акцентувати увагу на: кадровому забезпеченні пріоритетних напрямів науково-технологічного та інноваційного розвитку; застереженні, що гуманізація і гуманітаризація освітніх програм ні в якому разі не повинна призвести до втрати завоювань у політехнізації нашої освіти, адже саме за такий варіант розвитку загальноосвітньої школи активно боролися найбільш далекоглядні і прогресивні діячі вітчизняної науки ще наприкінці XVIII й на початку XIX століть; необхідності забезпечити відповідність навчальних програм і підручників новітнім досягненням науки не тільки у вузах, але й в загальноосвітній школі (таке завдання неможливо виконати без самої безпосередньої участі вчених); вивченні крім конкретних фактів, виявлених в процесі дослідження законів природи, історії розвитку науки і утвердження її ключової ролі в цивілізаційному розвитку людства в цілому і конкретних країн зокрема» [5, с. 292; 6].

На наше переконання головними ініціаторами формування і джерелом інноваційної культури в першу чергу мають бути представники держави, на яких має бути покладений обов'язок формування, підтримки та розвитку інноваційної культури як пріоритетного завдання держави і громадянського суспільства, а також обов'язкової складової і об'єктивного критерію якісного інноваційного вектору розвитку як суспільства загалом, так і інноваційного розвитку освіти зокрема.

Маємо констатувати, що в сучасному світі в період глобалізації й все більшого прискорення технологічних змін одним із основних завдань освіти постає не тільки набуття нових знань, але й здатність адаптуватися та розвиватися в умовах прискореної швидкості технологічних процесів. У більшості сфер суспільного життя каталізатором позитивних змін постають саме інновації. Інноваційна освіта надає можливість розвивати такі навички як креативність, здатність до адаптації та стійкість. У нашій державі з початком повномасштабної війни, розпочатої російською федерацією, поширення освітніх інновацій постає не просто актуальним питанням, а об'єктивною життєвою необхідністю.

Враховуючи наведене, саме інноваційна культура як складова інноваційного потенціалу, яка характеризує рівень інтелектуальної, культурної, соціально-економічної та правової підготовленості представників держави та громадянського суспільства, який відображається у сукупності ціннісних орієнтирів, знань, умінь, досвіду, навичок, норм та правил поведінки і взаємодії учасників, які відображають ступінь сприйняття, готовності та здатності до генерації, реалізації та втілення нововведень у всіх сферах суспільного життя постає важливим чинником інноваційного розвитку освіти в Україні.

Література:

1. Національна доктрина розвитку освіти: затверджено Указом Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>

2. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 38-39. Ст. 380.

3. Коваль О. Якою буде освіта завтра: глобальні виклики та ідеї для втілення в Україні. URL: <https://osvitoria.media/experience/education-world-forum-osnovni-vyklyky-svitovoyi-osvity-ta-aktualni-pytannya-dlya-ukrayiny/>

4. Козлова О., Миленкова Р. Інноваційна культура: сутнісні характеристики : монографія. Суми : СумДПУ, 2007. 140 с.

5. Попович О. Науково-технологічна та інноваційна політика: основні механізми формування та реалізації (видання друге виправлене і доповнене) / під ред. д-ра екон. наук, проф. Б. Маліцького К. : Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. Доброва НАН України, 2019. 342 с.

6. Биконя С. Інноваційна культура – умова реалізації інноваційної політики. *Персонал*. 2006. № 4. URL: <http://personal.in.ua/article.php?ida=266>